

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători –Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului Bătrânu Dorin, de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele părții vătămate Tiunicov Nicolae, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bătrânu Dorin XXX, născut la XXX, originar din or. XXX, domiciliat în XXX, str. XXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.11.2016 – 16.05.2017 (prima instanță);
2. 27.06.2017 – 27.07.2017 (instanța de apel);
3. 15.09.2017 – 21.11.2017 (instanța de recurs ordinar);
4. 21.12.2017-20.06.2018 (instanța de apel);
5. 24.08.2018 – 18.12.2018 (instanța de recurs).

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 mai 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Bătrînu Dorin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 4 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Bătrînu Dorin în beneficiul părții vătămate Tiunicov Nicolae a prejudiciului material în mărime de 100000 lei, 200 euro și 70 dolari SUA sau echivalentul lor în lei la momentul executării hotărârii și a prejudiciului moral în mărime de 50000 lei.

Procesul penal de învinuire a lui Bătrînu Dorin în baza art. 287 alin. (3) Cod penal a fost încetat în temeiul art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu

aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bătrînu Dorin, la 04 iulie 2016, ora 01.00, aflându-se pe str. XXX, mun. XXX, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând un cinism și obrăznicie deosebită, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, însoțite de aplicarea violenței, în prezența mai multor martori, intenționat, folosind o halbă de bere, în scopul cauzării vătămărilor corporale, i-a aplicat lui Tiunicov Nicolae mai multe lovituri în cap, iar după ce acesta a căzut jos, a continuat să-i aplice câteva lovituri cu piciorul în cap, cauzându-i traumă craniu-cerebrală deschisă, manifestată prin contuzie cerebrală medie, ce constituie vătămare gravă.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, Belii Grigore, care a solicitat ca inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 închisoare, iar pentru infracțiunea prevăzută la art. 151 alin.(1) Cod penal să-i fie aplicată pedeapsa de 5 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că instanța eronat a aplicat față de inculpat amnistia pe art. 287 alin. (3) Cod penal, deoarece acesta nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune;

- instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei și incorect a individualizat pedeapsa aplicată inculpatului în baza art. 151 alin.(1) Cod penal, fără a da deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă prea blândă, nefiind justificată aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- instanța nu a luat în considerație că inculpatul a comis două infracțiuni grave, în urma cărora părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave, iar neaplicarea pedepsei reale în condiții când partea vătămată în urma acțiunilor inculpatului a ajuns în stare de dizabilitate medie de muncă, fiindu-i stabilit grad de invaliditate, creează un precedent periculos pentru societate.

2.1. Avocatul Criclivii Sergiu în numele părții vătămate Tiunicov Nicolai, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) Cod penal, și să-i fie aplicată pedeapsa închisorii reale, precum și să fie admisă acțiunea civilă integral, cu încasarea din contul lui Bătrînu Dorin în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 500000 lei, reiterând motivele invocate de către procuror.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iulie 2017, apelurile declarate de către procuror și avocatul Criclivii Sergiu în numele părții

vătămate Tiunicov Nicolai au fost admise, casată sentința în partea stabilirii pedepsei penale și admiterii acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bătrînu Dorin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare și în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, iar în temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral a fost admisă parțial, încasându-se de la Bătrînu Dorin în beneficiul lui Tiunicov Nicolai prejudiciul moral în mărime de 100000 lei, iar capătul acțiunii privind încasarea cheltuielilor de judecată, a fost respins. În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției respective instanța de apel a reținut că, prima instanță, eronat a aplicat față de inculpat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, prevederile art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 or, potrivit art.10 lit. k) din Lege, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și solicitat de către partea vătămată Tiunicov Nicolai, iar instanța nu a respectat prevederile Legii nr.210 din 29.07.2016, ignorând cerințele stipulate la aplicarea legii respective, din care considerente sentința în partea încetării procesului 3 penal pe art. 287 alin. (3) Cod penal urmează a fi casată.

Totodată, în partea ce ține de stabilirea categoriei pedepsei penale pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, soldată cu urmări grave pentru partea vătămată, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat și cel mai important de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale părții vătămate, cât și de viitorul acesteia, stabilindu-i inculpatului pedeapsă cu suspendarea executării ei pe termen de probațiune, care este inefficientă întru atingerea scopului pedepsei penale, de corectare și reeducare a acestuia care, prin acțiunile sale, a săvârșit două infracțiuni, care atentează atât la relațiile sociale cu privire la dreptul persoanei la viață, integritate corporală ori sănătate, cât se la ordinea publică, cinstea și demnitatea persoanei.

4. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar:

4.1. Avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului Bătrînu Dorin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 10) Cod de procedură

penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar;

- în descriptivul deciziei, instanța a indicat expres că sentința urmează a fi casată în partea încetării procesului penal în legătură cu aplicarea actului de amnistie pe art. 287 alin. (3) Cod penal, însă potrivit dispozitivului deciziei s-a dispus casarea sentinței doar în partea stabilirii pedepsei și a încasării prejudiciului moral, în rest, menținând sentința;

- instanța eronat a considerat că față de inculpat nu sunt aplicabile prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova;

- instanța de apel a dispus casarea sentinței doar în partea stabilirii pedepsei, deși în același timp, prin aceeași decizie, l-a recunoscut pe Bătrînu Dorin vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal;

- cu referire la aplicarea pedepsei pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 75, 76 Cod penal, aplicându-i inculpatului o pedeapsă prea aspră, cu executarea ei reală;

- apelul procurorului este tardiv, deoarece sentința a fost pronunțată la 05.06.2017, iar apelul a fost declarat la data de 21.06.2017, peste termenul de 15 zile.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21.11.2017, a fost admis recursul declarat, s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

5.1. Pentru a decide astfel instanța de recurs a constatat că, potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, în partea descriptivă a sentinței de condamnare urmează a fi descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

În cazul examinat, instanța de apel, casând sentința în partea stabilirii pedepsei și admitterii acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, la constatarea faptelor săvârșite de către inculpat, nu întocmai a respectat cerințele art. 394 și art. 417 Cod de procedură penală.

Instanța de apel, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, a preluat constatarea faptei în modul în care a fost stabilită de către prima instanță, fără a corecta eroarea comisă de către aceasta la constatarea faptelor imputate inculpatului și fără să țină cont de prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, astfel, fiind admisă o eroare gravă.

Totodată, deși în partea descriptivă a deciziei instanța a indicat că prima instanță eronat a încetat procesul penal pe art. 287 alin. (3) Cod penal în temeiul

Legii privind amnistia, în legătură cu ce sentința în această parte urmează a fi casată, în dispozitivul deciziei a indicat că *...casează parțial sentința în partea stabilirii pedepsei penale ...și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bătrînu Dorin se recunoaște vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare și în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare...* astfel, s-a dispus condamnarea inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, fără însă să dispună casarea sentinței în partea încetării procesului penal.

Instanța de recurs a concluzionat că, instanța de apel la examinarea cauzei, nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 385, 394, 414-415 și 417 Cod de procedură penală, astfel, pronunțând o hotărâre al cărei motivare nu corespunde cu dispozitivul, dar și al cărei dispozitiv este contradictoriu, fapt ce se echivalează cu erori judiciare.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, s-a impus soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20.06.2018, s-a admis, inclusiv din oficiu, apelul procurorului în procuratura Chișinău, oficiul Buiucani, Grigore Belii, apelul avocatului Sergiu Criclivii în numele și interesele părții vătămate, Tiunicov Nicolae, declarate împotriva sentinței, s-a casat integral sentința contestată și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează;

S-a recunoscut vinovat Bătrînu Dorin în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 287 alin. (3) și art. 151 alin. (1) din Cod penal, cu stabilirea pedepsei după cum urmează:

- pe art. 287 alin. 3 Cod penal - 3 ani închisoare;
- pe art. 151 alin. 1 Cod penal - 5 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) din Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumulul parțial al pedepselor numite i s-a stabilit lui Bătrînu Dorin pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a admis acțiunea civilă.

S-a dispus încasarea din contul lui Bătrînu Dorin în beneficiul lui Tiunicov Nicolae 100 000 lei cu titlul de prejudiciu moral, 5000 lei cu titlul de cheltuieli judiciare pentru avocat, și 4261,69 lei cu titlul de prejudiciu material, iar în total 109 261,69 lei (una sută nouă mii două sute șase zeci și unu lei și 69 bani), în rest pretențiile s-au respins ca fiind nefondate.

Cheltuielile judiciare legate de efectuarea expertizei medico-legale, în valoare de 84 lei, s-au încasat de la Bătrînu Dorin la bugetul de stat.

6.1. Pentru a decide astfel instanța de apel a concluzionat că, cercetând probele prezentate de către partea acuzării, a fost dovedit în afara oricărui dubiu rezonabil, faptul că, Bătrânu Dorin având intenția comiterii unui act de huliganism, la 04 iulie 2016, ora 01.00, aflându-se pe str. XXX, mun. XXX, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând un cinism și obrăznicie deosebită, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, însoțite de aplicarea violenței, în prezența mai multor martori, intenționat, folosind o halbă de bere, în scopul cauzării vătămarilor corporale, i-a aplicat lui Tiunicov Nicolae mai multe lovituri în cap, iar după ce acesta a căzut jos, a continuat să-i aplice câteva lovituri cu piciorul în cap, cauzându-i dureri fizice și leziuni corporale, acțiunile inculpatului fiind încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, ca *„huliganism agravat, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșită cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale.”*

Tot atunci, Bătrânu Dorin având intenția cauzării lui Tiunicov Nicolae vătămarilor corporale grave, intenționat, folosind o halbă de bere, i-a aplicat acestuia mai multe lovituri în regiunea capului, iar după ce acesta a căzut jos, a continuat să-i aplice câteva lovituri cu piciorul în cap, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2129/D din 29.09.2016, traumă craniu-cerebrală deschisă, manifestată prin contuzie cerebrală medie, fractura osului parieto-temporal pe stânga bifragmentară cu compresie, cu implicarea ambelor lamele, contuzie hemoragică subdiacentă, vătămări ce reprezintă pericol pentru viață și care se califică drept vătămare corporală gravă, acțiunile inculpatului fiind încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal *„vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, periculoase pentru viață”*.

Instanța de apel a constatat că materialul probator dovedește indubitabil faptul că, inculpatul Bătrânu Dorin a comis infracțiunile constatate și că acțiunile ultimului corect au fost calificate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și art. 151 alin. (1) Cod penal.

Referitor la solicitarea inculpatului în ceea ce privește aplicarea amnistiei, instanța de apel a reținut că potrivit art. 1 al Legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29 iulie 2016, se menționează că, *”prezenta lege se aplică exclusiv persoanelor bănuite, învinuite, inculpate care manifestă căință activă, în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11, și 12”*. În conformitate cu art. 2 alin. (1) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 09.09.2016 (Monitorul Oficial Nr. 293-305), *”procesul penal încetează la faza de urmărire*

penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani”.

Instanța de apel a specificat faptul că, potrivit art. 10 alin. (1) pct. k) din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevederile art. 1-9 nu se aplică persoanei învinuite, inculpate sau condamnate care nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiunea pentru care este urmărită sau, după caz, a fost condamnată. Inculpatul Bătrânu Dorin în ședința instanței de apel a confirmat că, nu a recuperat nimic părții vătămate.

Instanța de apel la individualizarea, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Bătrânu Dorin a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care s-a atribuit la categoria infracțiunilor grave, faptul că infracțiunile au fost săvârșite cu intenție, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de circumstanțele cauzei legate de scopul, motivele faptei, de comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunilor, de căința sinceră. La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut cont și de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a remarcat faptul că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, instanța de apel, luând în vedere circumstanțele cauzei și personalității inculpatului.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a considerat că pretențiile urmează a fi admise parțial în temeiul art. 1398 alin. (1) –(4) Cod civil.

Instanța de apel a remarcat faptul că calitatea de parte vătămată a avut-o Tiunicov Nicolae, căruia i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 4261,69 lei, mărimea prejudiciului material fiind probată prin bonurile de plată (f.d. 147-148, 164, vol. I), din care motiv și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Bătrânu Dorin în beneficiul lui Tiunicov Nicolai a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 4261,69 lei.

Referitor la solicitarea părții -vătămate cu privire la dispunerea încasării din contul inculpatului a sumei de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, instanța de apel a ajuns la concluzia de a încasa din contul inculpatului Bătrânu Dorin a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, sumă care are un efect compensator pentru partea-vătămată și care nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 din

Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără justă cauză.

Totodată instanța de apel a constatat că cheltuielile judiciare cu privire la efectuarea expertizei în mărime de 84 lei, urmează a fi încasate din contul inculpatului Bătrînu Dorin, deoarece efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea infracțiunii, care impune desfășurarea urmăririi și judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului Bătrînu Dorin, care a invocat drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 10) Cod de procedură penală, care a solicitat casarea integrală a deciziei, cu menținerea în vigoare a sentinței.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de fond corect a aplicat amnistia și a încetat procesul penal în partea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal;

- la stabilirea felului și mărimii pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 75, 76, 77 Cod penal, de personalitatea inculpatului, de faptul că anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina în cele comise, lipsa circumstanțelor agravante;

- de către instanța de fond corect au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal;

- de către instanța de apel nu s-a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, fapt care a dus la aplicarea unei pedepse prea grave;

- instanța de judecată urma să efectueze o analiză amplă a personalității infractorului, să dispună de date referitoare la calitățile fizice și psihice ale celui vinovat manifestate prin fapta comisă în perioada premergătoare săvârșirii faptei prejudiciabile și după săvârșirea acesteia, în timpul judecării;

- în prezenta cauză penală au fost prezente doar circumstanțe atenuante, astfel pedeapsa trebuia să fie aproape de limita minimă;

- avocatul Criclivii Sergiu nu a fost în drept să declare apel din numele și în interesele părții vătămate, or la materialele cauzei nu sunt împuterniciri în acest sens;

- partea vătămată Tiunicov Nicolae a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei și a cheltuielilor judiciare, astfel aceasta nu a solicitat încasarea prejudiciului material, deja în cadrul dezbaterilor judiciare avocatul a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 5000 lei, 200 euro și 70 dolari, astfel instanța de fond și cea de apel au admis o pretenție care nu a fost formulată de către partea vătămată;

- la materialele cauzei nu există act procedural, ordonanță sau încheierea instanței de judecată prin care partea vătămată Tiunicov Nicolae să fi fost recunoscut ca partea civilă.

7.1. Avocatul Criclivii Sergiu în numele părții vătămate Tiunicov Nicolae, care a invocat drept temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, care solicită casarea parțială a deciziei, cu încasarea sumei de 500 000 prejudiciul moral.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel fără suport factologic și unilateral a constatat că suma de 500 000 lei este exagerată și admiterea sumei solicitate va duce la îmbogățirea fără temei a părții vătămate;

- ce ține de respingerea sumei de 500 000 lei cu titlu de prejudiciu moral instanța de apel a încălcat prevederile art. 1398 alin. (1) –(3) Cod civil, art. 1416 alin. (1)-(4) Cod civil, art. 1418 alin. (1) Cod civil, art. 1420 alin. (1)-(3) Cod civil, art. 1421 alin. (1) Cod civil, art. 1422 alin. (1) –(3) Cod civil, art. 1423 alin. (1)-(2) Cod civil.

8. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, invocând faptul că instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite, a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Referitor la alegațiile recurenților în partea soluționării acțiunii civile, acuzatorul de stat a reținut faptul că decizia instanței de apel ce ține de recuperarea prejudiciului moral este corectă și conformă exigențelor legale, bazate pe dispozițiile art. 1423 alin. (1) și (2) Cod civil, instanța și-a motivat suficient soluția în acest sens.

9. Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul Criclivii Sergiu în numele părții vătămate Tiunicov Nicolae.

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, ținând seama de opinia din referință, Colegiul penal lărgit constată, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel

pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul indică ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, și anume cazurile când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de încasare parțială a prejudiciului moral, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Cu referire la criticile aduse de către recurent în legătură cu stabilirea quantumului prejudiciului moral de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit le consideră nefondate, or, la stabilirea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, conform art. art. 1422, 1423 Cod civil și art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a ținut cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate părții vătămate Tiunicov Nicolae, de prejudiciul cauzat, manifestat prin vătămarea gravă a integrității corporale, fapt ce reprezintă suferințe fizice grave, prin urmare instanța de apel, corect a ajuns la concluzia cu privire la încasarea din contul inculpatului Bătrânu Dorin a sumei de 100 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, astfel fiind întemeiată concluzia instanței de apel cu privire la suma încasată, aceasta fiind echitabilă pentru acoperirea suferințelor psihice cauzate părții vătămate Tiunicov Nicolae.

Totodată Colegiul penal lărgit, consideră necesar de a menționa faptul că, admiterea parțială a acțiunii civile în proces penal, nu decade partea vătămată de dreptul a se adresa în instanța de judecată cu o cerere suplimentară pe viitor în ordine civilă, privind compensarea tuturor cheltuielilor suportate în legătură cu săvârșirea infracțiunii.

Ce ține de temeiul de recurs indicat de avocatul Criclivîi Sergiu în numele părții vătămate Tiunicov Nicolae, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, Colegiul penal lărgit constată că, acesta este declarativ și nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, întemeindu-și soluția în baza probelor verificate și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, soluția instanței nefiind afectată de o eroare gravă de fapt, iar decizia instanței de apel

cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul deciziei.

9.1. Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului Bătrînu Dorin.

Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că, recurentul drept temei pentru declararea recursului, a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), pct. 10) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 41-60, Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just

soluția privind admiterea apelurilor declarate de către procuror și avocatul Criclivii Sergiu în numele părții-vătămate Tiunicov Nicolae iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Argumentele recurentului precum că „*la aplicarea pedepsei nu s-a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei*” Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, or, după cum urmează din textul deciziei contestate, instanța de apel la stabilirea și individualizarea pedepsei a dat deplină eficiență prevederilor art. 7, art. 61, art. 75 alin. (1) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a constatat posibilă corectarea și reeducarea inculpatului Bătrânu Dorin fără izolarea ultimului de societate, corect a aplicat față de acesta prevederile art. 90 Cod penal.

Alegațiile recurentului precum că „*avocatul Criclivii Sergiu nu a fost în drept să declare apel în numele părții vătămate din motiv că la materialele cauzei nu sunt împuterniciri în acest sens*”, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, or, la materialele cauzei este anexat mandatul nr. 1114293 din 20.06.2017 (f.d. 181, Vol.I), care este semnat de către Tiunicov Nicolae, prin care ultimul l-a împuternicit pe Criclivii Sergiu să-i reprezinte interesele în cadrul examinării prezentei cauze penale în toate instanțele.

Totodată Colegiu penal lărgit remarcă faptul, că în speța în cauză sunt incidente prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 84 lei.

Astfel, Colegiul penal lărgit a constatat faptul că, la faza urmăririi penale, la solicitarea organului de urmărire penală, a fost efectuat raportul de expertiză nr. 2129/D din 08 august 2016 (f.d. 91- 92, Vol. I).

Cu referire la expertiza efectuată la 08 august 2016 care a costat 84 lei, Colegiul penal lărgit subliniază că art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012) prevedea imperativ că „*plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat*”. Prin Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală a fost abrogat.

Având în vedere faptul că expertiza 2129/D a fost efectuată la data de 08 august 2016, când erau în vigoare prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 05.04.2012) care conform art. 10 Cod penal, sunt mai favorabile inculpatului Bătrînu Dorin, cheltuielile de judecată nu pot fi încasate de la inculpat în speța dată și astfel urmează a fi trecute în contul statului.

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit menționează faptul că, instanța de apel eronat a dat apreciere prevederilor legale, greșit a admis cerința procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico-legale din contul inculpatului Bătrînu Dorin în speța dată.

9.2. În atare circumstanțe Colegiul penal lărgit, consideră că recursul ordinar declarat de către avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului Bătrînu Dorin urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

10. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Criclivii Sergiu în numele părții vătămate Tiunicov Nicolae.

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Barbăneagră Sergiu în numele inculpatului Bătrînu Dorin, casează în partea încasării cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 84 lei decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Bătrînu Dorin XXX**, rejudecă cauza în această parte pronunțând următoarea hotărâre.

Se respinge solicitarea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 84 lei.

În rest se menține decizia atacată.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 ianuarie 2019**.

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Bejenaru Iurie